

Asia: VN/1747/2021

Valtiosopimus suorasta kansainvälisestä rautatieliikenteestä Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Väylävirastolla ei ole lausuttavaa Suomen ja Venäjän välisen rautatieliikennesopimuksen muutoksista.

Raideliikennelakiin ehdotettujen muutosten osalta Väylävirasto lausuu seuraavaa:

140 §. Ratamaksun alennukset ja korotukset

Pykälään ehdotetun muutoksen mukaan rataverkon haltija voisi periä korotettua ratamaksua (investointimaksua) myös rataverkon uudistamisesta tai parantamisesta aiheutuneiden investointikustannusten kattamiseksi. Väylävirasto pitää ehdotettua muutosta kannatettavana ja EU-sääntelyn mukaisena.

186 a §. Siirtolupa

Pykälä olisi uusi ja mahdollistaisi sen, että esimerkiksi metro- ja museoliikenteen kalustoa tai suljetulla rataverkolla käytettävää liikkuvaa kalustoa voitaisiin kuljettaa rataverkolla huoltoon ja takaisin. Siirtolupaa haettaisiin Liikenne- ja viestintävirastolta.

Väylävirasto ehdottaa, että pykälässä säädettäisiin myös siitä, että siirtolupaa koskevaan hakemukseen tulisi liittää lausunto siltä rataverkon haltijalta, jonka rataverkolla siirto on tarkoitus tehdä.

Esimerkki lauseesta, joka pykälän 2 momenttiin voitaisiin lisätä, olisi:

”Lisäksi hakemuksen liitteenä on oltava sen rataverkon haltijan lausunto, jonka rataverkolla kalustoyksikön siirto on tarkoitus toteuttaa.”

Tämän lisäksi ehdotamme, että pykälän perusteluissa mainittaisiin selvyuden vuoksi, että siirtoon on haettava ja saatava ratakapasiteetti tätä koskevien säännösten mukaisesti.

186 b §. Testi- ja pilottihankkeita koskevat vaatimukset

Väylävirasto ehdottaa pykälätekstin ” - - ilman kuljettajaa tapahtuvan autonomisen raideliikenteen tai rataverkon ja kaupunkiraideliikenteen rataverkon yhdistävää junaliikennettä eli duoraideliikennettä koskeva testi- tai pilottihanke” yksinkertaistamista muotoon: ” - - ilman kuljettajaa tapahtuvaa raideliikennettä tai rataverkon ja kaupunkiliikenteen rataverkon yhdistävää liikennettä koskeva testi- tai pilottihanke”.

Säännöksen perusteluissa ei tarkemmin eritellä, mikä asiallinen ero on ”testihankkeella” ja toisaalta ”pilottihankkeella”. Myöskään ”liikkuvan laboratorion” käsitettä ei ole avattu tarkemmin. Väylävirasto ehdottaakin, että näiden käsitteiden sisältöä avattaisiin perusteluissa mahdollisuuksien mukaan tarkemmin.

Ehdotetussa pykälässä tarkoitettu hanke ei olisi varsinaisesti luvanvarainen, vaan sitä koskeva ilmoitus riittäisi. Esitysluonnoksessa pykälän perusteluissa mainitaan kuitenkin, että Liikenne- ja viestintäviraston olisi hyväksyttävä hanketta koskeva suunnitelma, jotta hankkeen mukaista liikennettä voitaisiin harjoittaa. Tästä seikasta ei kuitenkaan ole mainintaa itse pykälätekstissä. Oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista on perustuslain 80 §:n mukaan säädettävä lailla, minkä vuoksi Väylävirasto ehdottaa, että pykälässä selvästi säädettäisiin siitä, että hanketta ei voida käynnistää, ellei hankesuunnitelmaa ole hyväksytty. Lisäksi perusteluissa olisi hyvä tarkemmin tuoda esille lupahakemuksen hyväksymisen ja suunnitelman hyväksymisen välinen ero.

Säännöksen perusteluissa mainitaan, että ilmoitus olisi ”voimassa” tietyn ajan, eli että tehdyn ilmoituksen ja hyväksytyyn suunnitelman perusteella voisi pilotti- tai testaushankkeen tai radan testauksen mukaista liikennöintiä harjoittaa 10 kuukauden ajan. Tästä ei kuitenkaan ole mainintaa

itse pykälätekstissä. Sääntelyn selkeyden ja tarkkarajaisuuden vuoksi Väylävirasto ehdottaa, että 10 kuukauden aikarajasta olisi säädetty myös itse pykälässä.

Lisäksi Väylävirasto ehdottaa myös tähän pykälään mainintaa siitä, että Liikenne- ja viestintävirastolle tehtävään hanketta koskevaan ilmoitukseen tulisi liittää sen rataverkon haltijan lausunto, jonka rataverkolla hankkeessa tarkoitettu liikennöinti tapahtuu. Esimerkiksi: ”Jos ilmoituksen tekijä on muu kuin rataverkon haltija, ilmoitukseen on sisällytettävä myös lausunto siltä rataverkon haltijalta, jonka rataverkolla testi- tai pilottihanke on tarkoitus käynnistää”. Väylävirasto pitää tärkeänä, että myös rataverkon haltija voi ottaa kantaa testi- ja pilottiliikenteen suunnitelmiin ja turvallisuuteen.

Lisäksi ehdotamme myös tämän säännöksen perusteluihin selvyiden vuoksi mainintaa siitä, että hankkeessa tarkoitettua liikennettä varten tulisi hakea ja saada ratakapasiteetti.

Muilta osin Väylävirastosta ei ole lausuttavaa esitysluonnoksesta.

Koskelainen Katja
Väylävirasto

Sirén Topi
Väylävirasto